

PARLEM-NE

El «Romanç d'Evast e Blaquerna» de Llull (2/2)

JOAN SOLÀ

Es editors d'aquesta important obra de Llull, Albert Soler i Joan Santanach, opinen que el nom del protagonista ha de ser *Blaquerna*, sense la *n* de certs manuscrits i edicions. El manuscrit base (el més antic) és dels segles XIV-XV, però hi falten fragments del començament que afecten els sis primers capítols. Els editors refan aquests trossos valent-se d'altres manuscrits i d'edicions, procurant que el text faci sentor d'antic (vegin les cursives dels fragments primer i segon). Els editors s'abstenen de modificar en res el text restant, ortogràficament vacil·lant com tots els textos antics de totes les llengües. Jo hi poso els accents que avui els correspondrien, canvio algun punt volat per un apòstrof i aclareixo entre claudàtors algun terme. Amb això, lector, ja pot llegir els següents fragments, curiosos.

«El sant home [...] predicà i mostrà la intenció *per què* és ordenat el matrimoni, i donà bona doctrina a Evast i Aloma i els donà regla *com devien viure* i complir el sacrament del matrimoni» (capítol 1). «Evast [...] veié Aloma que plorava *fortment*» (1). «Un dia s'esdevingué que Aloma donà a son fill, quan havia d'anar a l'escola, com a desdenu, carn rostida, i li donà un flaó que mengés a l'escola si tenia gana [...].

Quan Evast ho sabé, reprengué en gran manera Aloma i li digué que hom no ha de donar de menjar als infants al mati sinó pa tan solament, per tal que no s'acostumin a ser golosos ni llépolis i perquè no perdin l'apetit de menjar a taula quan és hora de dinar» (2).

Els dono altres trossos relativament fàcils i bonics (observin que *es pia* és femení).

«Aquest stabliment [ordenació, norma] fo confirmat per l'apostoli [el Papa] e per los cardenals [...]. E foren fets oficials e spies qui spiassen si negun [cap, algun] cardenal sseria contra l'establiment demunt dit; e a les spies foren assignades altres spies si [que vigilessin si] husarien be de lur ofici e, si no u fahien, que perdessen lur ofici e null temps [mai] no poguessen aver neguna prebenda» (79).

«I. [un] scrivà scrivia en un libre lo nom dels amats e amants, e demanà-li un home qui amava si en aquell libre havia scrit lo nom de son amat; e l'escrivà li dix: «Has menyat menjar qui fos cuyt ab foch d'amor? E has-te lavades les mans ab làgremes de tos hulls? E est [ets] embriach e foll per amor que hajes beguda? Fuist anch [has estat mai] en perill per honrar ton amat? Has metzina d'amor ab què faça tinta ab què scriva ton amat? Sens totes

aquestes coses ton amat no és digne que sia scrit en est libre» (80).

«Entrà un cardenal qui hac [havia] preycat a gran multitut de gent e l'apostoli demanà al cardenal si havia vist plorar null [cap] home a son sermó; lo cardenal respòs que no, mas que havia vists durmir molts hòmens dementre que ell preycava. L'apostoli dix [...] que gran maravella era con [el fet que] les gents havien tan pocha devoció als sermons ni [i] per què los sserrahins, qui són en error, ploren als sermons» (93).

Vegin en el seu interessant context la forma *minvar-se-n'hia* [se'n minvaria]: «D'aquells jueus e sserrayns qui estan en les terres dels crestians, vuyll e deman que sien alguns assignats a apendre latí e a entendre les Scriptures; e que a un temps ho degen haver après e, si no ho han, que'ls en se-guescha alguna pena. E dementre que apendran, sien procurats [rebin] dels béns de santa Esgleya; e après que hauran après, que hom los faça franchs e que'ls tenga honrats sobre'ls altres. [...] Con [quan] l'apostoli ach dites estes paraules, lo camarlench dix que si l'apostoli fahia aquell stabliment, que los jueus e sserrayns qui són enfre'ls [entre els] chrestians fugirien en altres terres e *minvar-se-n'hia* la renda de santa Sgleya» (80).*